

N:o 24.

Ank. till Riksd. kansli den 15 februari kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan om utredning angående embets- och tjänstemäns dagliga tjänstgöringstid m. m.

(1:a o. 2:a U. A.)

Uti en inom Andra Kammaren väckt motion (n:o 82) har herr *A. Hedin* från Stockholm, under hänvisning till af honom vid 1895, 1896 och 1897 årens riksdagar i ämnet väckta motioner, föreslagit, att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes låta verkställa och till Riksdagen öfverlemna utredning i fråga om nu gällande bestämmelser och praxis beträffande statens embets- och tjänstemäns dagliga tjänstgöringstid, samt för detta ändamål ställa till Kongl. Maj:ts förfogande ett förslagsanslag å 1,000 kronor.

Till motiveringen för förslaget, då det första gången väcktes, har motionären ansett sig nu böra tillägga, att de upplysningar, som innehölles i en till Riksdagens medlemmar utdelad »Sammanfattning af afgifna redogörelser rörande förening af statstjänst med annan tjänstbefattning, för hvilken lön eller arvode erhållits», syntes utgöra ett nytt motiv för att en utredning rörande embets- och tjänstemäns dagliga tjänstgöringstid måtte verkställas, helst som effektiviteten af den af

Kongl. Maj:t med anledning af de insamlade upplysningarna om statstjensts förening med annan tjenstebefattning vidtagna åtgärd icke kunde rätt bedömas utan tillgång till en fullständig utredning angående den dagliga tjenstgöringstiden; och ansåge motionären det ej kunna bestridas, att tillförlitliga upplysningar om såväl dagliga tjenstgöringstiden som statstjensts förening med annan tjenstebefattning skulle för Riksdagen vara af stort värde vid pröfning af förslag om löneförhöjningar och löneanslag till nya tjänster.

Vid behandling af motionärens liknande förslag vid 1895 års riksdag yttrade statsutskottet, att, hvad anginge frågan om embets- och tjenstemäns dagliga tjenstgöringstid, motionären ansett omständigheterna påkalla särskilda föreskrifter i detta afseende. Enligt motionärens tanke skulle sådant vara erforderligt för att förhindra försummelser i tjensten och för att af tjenstemännen vinna en större arbetsprodukt. Utskottet kunde icke dela motionärens uppfattning om dylika bestämmelsers behöflighet eller lämplighet med afseende på alla statstjänster. Åtskilliga bland dessa vore visserligen af den beskaffenhet, att de dermed förenade åliggandena icke lämpligen kunde utföras annorstädes än på embetsrummet; men å andra sidan kunde för en stor del befattningar, deribland några af de mest ansträngande, arbetet åtminstone till största delen utföras i hemmen med lika godt och stundom bättre resultat än i statens embetslokaler. Vid dessa förhållanden skulle tvånget att under en längre tid af dagen vistas å embetsrummet uppenbarligen vara mera till hinder än gagn för tjenstens behöriga förrättande. Det borde ock tagas i betraktande, att vid de flesta tjänster göromålens mängd vore i hög grad vexlande under olika delar af året, hvarför en reglementerad tjenstgöringstid, huru den än bestämdes, måste visa sig stundom onödigt lång och stundom alldeles otillräcklig för göromålens utförande. Om utskottet sålunda måste anse, att med afseende å ett stort antal tjänster föreskrifter om viss daglig tjenstgöringstid å embetsrummet ingalunda skulle vara lämpliga, kunde det å andra sidan icke bestridas, att i vissa fall dylika föreskrifter vore af behovet påkallade. Oafsedt nödvändigheten af chefernas närvaro å embetsrummet för arbetenas öfvervakande, egde nemligen allmänheten rätt att fordra, att de embets- och tjenstemän, som den behöfde anlita, skulle vara härför tillgängliga under en bestämd tid på dagen. I regeln vore ock bestämmelser härom i embetsverkens arbetsordningar eller eljest meddelade, men då allmänhetens berättigade anspråk härutinnan icke vore fullt tillgodosedda, syntes motionärens ifrågavarande framställning böra föranleda en Riksdagens skrifvelse till Konungen med anhållan om utredning beträffande

de föreskrifter och den praxis, som med afseende å statens embets- och tjenstemäns dagliga tjenstgöringstid för närvarande vore gällande.

På grund af liknande motioner vid 1896 och 1897 årens riksdagar gjorde statsutskottet då hemställan af samma lydelse som den vid 1895 års riksdag framställda, eller att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes låta verkställa och till Riksdagen öfverlemna utredning i fråga om nu gällande bestämmelser och praxis beträffande statens embets- och tjenstemäns dagliga tjenstgöringstid.

Ehuru berörda hemställan, hvilken af Andra Kammaren bifallits såväl år 1895 som åren 1896 och 1897, af Första Kammaren vid nämnda årens riksdagar afslagits och följaktligen icke föranledt någon Riksdagens vidare åtgärd, har utskottet likväl icke ansett sig böra frånga sin förut uttalade uppfattning. Men då den ifrågavarande utredningen lärer kunna utan särskilda kostnader verkställas, anser utskottet det anslag, som motionären äskat, icke vara behöfligt. Utskottet vill fördenskull föreslå:

a) att Riksdagen, med bifall till herr Hedins omförmälda motion i denna del, må i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes låta verkställa och till Riksdagen öfverlemna utredning i fråga om nu gällande bestämmelser och praxis beträffande statens embets- och tjenstemäns dagliga tjenstgöringstid; samt

b) att det i herr Hedins förenämnda motion väckta förslag om beviljande för omförmälda ändamål af ett förslagsanslag å 1,000 kronor icke må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 15 februari 1898.

På statsutskottets vägnar:

CHR. LUNDEBERG.
